

आरे दुग्धवसाहतीमधील जमिनीचा वापर
करण्यास ना-हरकत प्रमाणपत्र देण्यासंदर्भात
धोरण निश्चित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: एएमसी-२०१६/प्र.क्र.४१/पदुम-१०

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२
तारीख: २२ ऑगस्ट, २०१६

परिपत्रक

मुंबई गोरेगाव आरे दुग्धवसाहतीचा संपूर्ण परिसर हा हरीत पट्टा व ना विकास क्षेत्र म्हणून घोषित करण्यात आला आहे. त्यामुळे या क्षेत्रात कोणतीही विकास कामे करण्यास निर्बंध आहेत. असे असले तरी आरे दुग्ध वसाहतीमधील जमीन विविध प्रयोजनार्थ मिळण्याबाबत विविध शासकिय निमशासकिय व खाजगी संस्था यांचे मार्फत शासनाकडे मागणी करण्यात येत असते. आरे दुग्धवसाहत परिसराचे क्षेत्र “ वने” म्हणून घोषित करणे व संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान सभोवताली पर्यावरण संवेदनशील क्षेत्र घोषित करणे या कारणास्तव वनशक्ती व इतर यांनी मा.राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरण, पुणे येथे अर्ज क्र. ३४/२०१५ दाखल केला असून या प्रकरणात मा.राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरणाने दि.१९/०८/२०१५ रोजी अंतरिम आदेशाव्दारे आरे दुग्ध वसाहतीमध्ये कुठलेही बांधकाम करण्यास स्थगिती दिलेली आहे.

२. उपरोक्त प्रमाणे आरे परिसर हा ना विकास क्षेत्रात मोडत असल्याने तसेच मा. राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरणाने दि.१९/०८/२०१५ अन्वये दिलेले अंतरिम स्थगिती आदेश लक्षात घेता आरे परिसर क्षेत्रात जमिनीचा वापर करण्यास ना हरकत प्रमाणपत्र देण्यासाठी एक विवक्षित धोरण निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यास अनुसरून खालीलप्रमाणे आरे परिसर क्षेत्राकरीता धोरण निश्चित करीत आहे.

(अ) मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग किंवा मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली आरे दुग्ध वसाहतीमध्ये पूर्वी पासूनच शासकीय कार्यालय किंवा इतर आस्थापना अस्तित्वात असतील व अशा शासकीय कार्यालय / आस्थापनेच्या इमारतीमध्ये विद्युत पुरवठा, पाणी पुरवठा, सांडपाणी व्यवस्था, इमारतीमधील नूतनीकरण किंवा विस्तारीकरण इत्यादी बाबींवर बांधकाम करावयाचे असल्यास करावयाच्या कामाबाबतचा प्रस्ताव सदर शासकीय कार्यालय /आस्थापनाच्या प्रशासकीय विभागाच्या नियंत्रणाखाली असतील त्या संबंधित प्रशासकीय विभागांना सादर करावा. संबंधित प्रशासकीय विभागांना प्राप्त झालेला प्रस्ताव मा. राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरण, पुणे यांनी अर्ज क्रमांक ३४/२०१५ मध्ये दि.१९/०८/२०१५ रोजी दिलेल्या अंतरिम आदेशास अनुलक्षून सदर प्रस्तावास मा. राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरणाची परवानगी आवश्यक राहिल किंवा कसे, याबाबत विधी व न्याय विभागाचे अभिप्राय घ्यावेत. मा. राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरणाची परवानगी आवश्यक आहे असे मत

विधी व न्याय विभागाने व्यक्त केल्यास अशा प्रकरणी संबंधित प्रशासकीय विभागामार्फत मा. राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरणाची पूर्व मंजूरी प्राप्त करून घ्यावी. तदनुषंगाने मा. राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरणाची पूर्व मंजूरी प्राप्त झाल्यानंतर मंजूर पृष्ठासह प्रस्ताव संबंधित प्रशासकीय विभागांनी पदुम विभागाकडे मान्यतेसाठी सादर करावा. ज्या प्रकरणात मा. राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरणाची पूर्व परवानगी आवश्यक नाही. असे अभिप्राय विधी व न्याय विभागाने नोंदविले असतील, ती प्रकरणे विधी व न्याय विभागाच्या या अभिप्रायासह संबंधित प्रशासकीय विभागांनी पदुम विभागाकडे सादर करावीत. या प्रमाणे प्रकरणे प्राप्त झाल्यानंतर मा.मंत्री (पदुम) यांच्या मान्यतेअंती प्रकरणास ना हरकत देण्याबाबत निर्णय पदुम विभागाने घेतल्यानंतर त्या निर्णयानुसार मुख्य कार्यकारी अधिकारी,आरे दुग्ध वसाहत यांनी कार्यवाही करावी.

(ब) मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग,केन्द्र शासनाचे सार्वजनिक उपक्रम, बृहन्मुंबई महानगर पालिका किंवा अन्य स्थानिक स्वराज्य संस्था अशा शासकीय/ निमशासकीय संस्थांचे आरे दुग्ध वसाहतीत यापूर्वी प्रकल्प सुरु नसतील व नव्याने एखादा नवीन प्रकल्पाची उभारणी करावयाची असल्यास ,या प्रकरणी अशा प्रकल्पाची आरे दुग्ध वसाहतीमध्ये उभारणी करण्याबाबत शासन स्तरावर झालेल्या निर्णयासह मा. राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरण यांची परवानगी घेण्याबाबत विधी व न्याय विभागाने दिलेले अभिप्राय तसेच विधी व न्याय विभागाने दिलेल्या अभिप्रायानुसार मा .राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरणाची घेण्यात आलेली पूर्व परवानगी यासह प्रस्ताव संबंधित प्रशासकीय विभागाने पदुम विभागाकडे सादर करावा. असा प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर पदुम विभागाने मा.मंत्री (पदुम) यांच्या मान्यतेअंती घेण्यात आलेला निर्णय मुख्य कार्यकारी अधिकारी, आरे दुग्ध वसाहत यांना अनुपालनासाठी पाठवावा.

(क) मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग यांच्या अधिपत्याखालील आरे दुग्ध वसाहतीमध्ये स्थापित असलेले शासकीय कार्यालयाचे, केन्द्र व राज्य शासनाचे, सार्वजनिक उपक्रम, बृहन्मुंबई महानगरपालिका व अन्य शासकीय व निमशासकीय संस्थांचे आरे दुग्ध वसाहतीमधील मंजूर असलेले प्रकल्प तसेच शासनाच्या पूर्वी मान्यतेने तसेच मा. राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरणाच्या पूर्व सहमतीने सुरु असलेले प्रकल्प यासाठी सहाय्यभूत ठरणाऱ्या अनुषंगिक सेवा, संसाधने साहित्य किंवा याची निर्मिती करण्यासाठी आरे दुग्ध वसाहतीमध्ये जागेची मागणी करण्याचा प्रस्ताव प्रशासकीय विभागांनी पदुम विभागास सादर करू नयेत. आरे दुग्ध वसाहतीतील अस्तित्वातील प्रकल्पाच्या पूर्णबांधणीसाठी तसेच शासनाच्या मान्यतेने नव्याने उभारण्यात येणाऱ्या प्रकल्पासाठी सहाय्यभूत ठरणारे संसाधने, सेवा किंवा वस्तू निर्मिती व पुरवठा करण्यासाठी संबंधित कंत्राटदार वा संस्था यांनी आरे दुग्ध वसाहतीच्या बाहेर जागा उपलब्ध करून घेण्याबाबत कार्यवाही यथोचित ठरेल.

(ड) उपरोक्त "अ","ब" व "क"येथे नमूद विहित कार्यपद्धतीचा अवलंब करून सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावांव्यतिरिक्त विवक्षित प्रकरणी अंतिम निर्णय घेण्याचे अधिकार मा. मुख्यमंत्री यांना राहतील.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०८२२१७४९१०६२०१ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(विजय कुमार)

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश प्राधिकरण, बांद्रा -कुर्ला संकुल, बांद्रा (पूर्व), मुंबई -५१
४. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका.
५. आयुक्त, दुग्धव्यवसाय विकास विभाग, वरली, मुंबई
६. जिल्हाधिकारी, उपनगर जिल्हा, बांद्रा, मुंबई -५१
७. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, आरे दुग्धवसाहत, गोरेगाव (पू.), मुंबई-६५.
८. मंत्रालयातील सर्व विभाग.
९. निवड नस्ती पदुम-१०.